liig julgeks, et saggedaste lastega seltsis ühhest pima kausist söid. Koue mürristamist piddasid naad ühhe isseärralisse jummala tööks, kedda „wanna tadiks ehk taittaks" hüüdsid, ja kui köuke mürristas, siis ütlessid: „Wanna-taat murristab, woi paugutab nuiaga wasto törre pöhja." Omma surnuttele pannid Eestlassed keigeuhkemad rided selga, istusid siis surno ette mahha, jöid ja priiskasid hästi ja pallusid surnut, et temma nende peäle allati wöttaks möttelda ja neid melespiddada. Naesed ulgusid sure heälega ja teggid ni paljo kissa kui jöudsid ning küssisid surno käest: „Mikspärrast surrid sa ärra, eks sul olnud hea ello meie jures? Eks sul olnud hea naene, hea mees j. t. s.? Nenda nimmetasid naad küsides keik surno järreljänud maia ja warra, naese ja lapsed, pöldo ja weiksid ja küssisid ikka ueste: mikspärrast, mikspärrast olled sa ärrasurnud? — Kui sellega wimaks walmis said, ja surnud ikka weel ei tahtnud üllestousta, siis pannid tedda wankri peäle ja wisid haua jure; saatjattel ollid söariistad, pigid, oddad ja moögad käes, nendega wehklesid nemmad tule kätte ja kissendasid: „Tagganege keik kurjad waimud ja tontid nüüd kaugele meie surnust ärra!" Surnule andsid suggu rahha, mönned höbbe asjad,

roga ja jomaaega kasa, et neil teises mailmas omma üllespiddamisseks ka middagi wötta olleks. Naesterahwa surnule pannid nöela ja niti kasa, et kui tal pitka tee peäl rided katki lähhäwad, neid woiks parrandada. — Keige norem poeg pärris issa kohha, agga piddi ka ühtlase emma toitma, ni kaua kui ellas. Kui issa poiaga kokko ei leppinud, siis piddi wannake maiast wäljaminnema; sai ta omma sängi, mis pari ölle körrest kokkokeratud siddemega temma selga seutud, önnega toa uksest wälja kanda, enne kui sidde katki läks, siis jäi säng temmale pärrandusseks, kui mitte, siis piddi keigest lahti ja paljas ommast ello maiast wäljaastuma. Se assi on meile keigehirmsam ja halledam meie Eesti-rahwast kuulda. Mis woisid nisuggused lapsed taewa Issa käest muud lota, kui wihha ja needmist aialikkult ja iggaweste.

Eesti pagganad pühhitsesid ka surnutte mällestusse pühha. Agga mil kombel? Mis muud kui pagganatte ullo tempudega. Naad kütsid toa woi sauna ahjud hästi pallawaks ja kandsid rohkeste roga ja jomaaega lauale, pannid sedda surnutte ette, toa ja silma walgusseks pölles üks hea suur peerg seina prao sees woi ahjo külges, siis pallusid omma wannemad ja wannematte wannemad mitmest pölwest

Eesti-rahwa mÃ¤Â¶nnus Kalender 1864, lk. 26